

نویسنده : مارکیوریت ریگوگلیوسو (Marquerte Rigoglioso)

منبع و تاریخ نشر : گلوبال ریسرچ «2016-4-22»
برگردان : پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

چگونه مداخله ایالات متحده امریکا در افغانستان به تغییر
این کشور انجامید : دولت جدید افغانستان شکنجه
و مصونیت از مجازات را از ایالات متحده امریکا به
ارث گرفت « مورخ استنفورد »

**How US intervention in Afghanistan change that country : New
Afghan state Built on US legacy of torture and impunity.”
Stanford Historian**

در میان بیش از یک میلیون پناهنده که در سال گذشته عزم سفر به اروپا رانموده بودند
دومین گروپ بزرگ مهاجران بعد از پناهندگان سوریه - افغان ها بودند . با اینحال
بحران انسانی این کشور واقع در جنوب آسیا محاط به خشکه را بیشتر متاثر ساخته است

وازجا نبی هم بسیاری از اخبار و رویداد های مربوط به افغانستان در ایالات متحده امریکا تا حال چندان طرف توجه قرار نمیگیرد. پروفیسور رابرت کریوس (Robert Crews) از دبیرتمنت تاریخ پوهنتون سندنفورد در این مورد چنین گفت :

« درواشننگتن چنین اشاعه است ویا افغانستان را به یک کشوری تعریف و توصیف مینمایند که در این کشور هرگز جنگ وجدال میان جنگ سالاران ، روسای قبایل و متعصبان مذهبی پایان نمی یابد. این معضله و پرابلمها بویژه در اثر مداخله ایالات متحده امریکا باوجود از دست دادن حیات بیش از (2300) سربازان امریکایی و مصارف تقریباً یک تریلیون دالریید و ن کدام دستاورد چشمگیر هرچه گسترده تر وسعت یافت. « وبا سپری شدن «14» سال هدف اصلی از قبل تعیین شده بدست نیامد .

سربازان ایالات متحده امریکا در افغانستان

کریوس بنام افغانستان مدرن در کتاب جدید تدوین شده ای خود تحت عنوان « تاریخ یک ملت جهانی » نقش و سیاست های ایالات متحده امریکا را در دامن زدن به بحران های سیاسی و فرهنگی در افغانستان به بررسی گرفته و در مورد چنین توضیح میدهد: و آن اینکه ایالات متحده امریکا در افغانستان طی مدت هفت دهه گذشته تا چه حد نفوذ داشته و از جمله انگیزه مداخله امریکا علیه طالبان بنیادگرا این کشور را در سال (2001) در پاسخ به نقش احتمالی آنها در حمله (9/11) که چه بوده است مورد مذاقه قرار داده است . امریکایی ها مدتها قبل از سال (2001) با در نظر داشت هدف فراهم سازی شرایط وزمینه بودوباش و زندگی طولانی شان و همچنان بخاطر تامین منافع ایالات متحده امریکا به افغانستان آمده بودند - کریوس گفت : یک مورخ که او باعلاقمندی پژوهش و تحقیقات خود را در شرایط کنونی در مورد افغانستان ، آسیای مرکزی و جنوبی ، روسیه و اسلام

و تاریخ جهانی متمرکز میسازد به جز از روشنگری و آموزش چیزی دیگری نمیتواند باشد .

« تاریخ و فرهنگ افغانستان از تجسم و تصورات ایالات متحده امریکا بسیار متفاوت میباشد این موضوع را رابرت کریوس از پوهنتون سنتفورد در کتاب مطبوع خود همه جانبه استدلال نموده است . »

ماندگارترین تصاویر :

کریوس با این فرضیه آغاز به استدلال مینماید و آن اینکه امریکایی ها به این تصور و اندیشه اند که افغانستان در روزنامه نگاری ، مباحثات سیاسی عمومی و کار عملی کلیشه ای که با واقعیت تاریخی شباهت چندانی ندارد باقی مانده و فرورفته است . یکی از ماندگارترین تصاویر از افغانستان رابعضی کسان به صفت یک مکان ذاتاً متروک و بدوی و منزوی شده تداعی مینمایند . کریوس همچنان خاطر نشان ساخت که در مرکز مطالعات پوهنتون سنتفورد موضوعات مبارزه جهانی علیه مواد مخدره ، دولت اسلامی افراط گرا و جنبش های مدرن اسلامی تحت مطالعه و پژوهش محققان ما قرار گرفته است .

تصویر و ترسیم از ارشیف های متنوع به ارتباط افغانستان از منابع ثانوی اروپا و ایالات متحده امریکا و همچنان جمع آوری قصه ها و پیشینه های شفاهی سینه به سینه و دست اول را اوشخصاً از افغان ها و از شش کشور جهان جمع آوری و جمع بندی نموده

است و بعداً آقای کریوس گرچه افغانستان را جمع از اقوام سرسخت و قبا یل عقب مانده به تصویر میکشد ولی به صراحت تاکید مینماید که افغانستان یک بازیکن مرکزی جهانی در سیاست مدرن میباشد.

آنهاییکه داستان‌ها و روایات را به ارتباط افغانها پیشکش نموده و یا معلومات داده اند افغانهای تجار در افریقا، شعرا در ایران، دانشمندان در عراق، زایران در اورشلیم، دریانوردان در هند، کار آفرینان در استرالیا، نجاران در کالفرنیا، دانش آموزان در ترکیه، کارگران در لندن و یک روما نویسن در دانمارک را میتوان تذکر داد.

کریوس در اواخر سال (1990) زمانیکه او با یک تجار افغانی در ازبکستان زندگی میکرد و باهم یکجا در یک پروژه آسیای مرکزی کار میکردند مفتون و شیفته ای افغانستان شد. چنانچه او خود چنین میگوید: سخاوت و مهمان نوازی و دلفریبی جهان وطنی افغانها مرا بخود مفتون ساخت از آنچه که امریکایی‌ها افغانها را به صفت دهقانان قرون وسطی تصور مینمودند عاری از حقیقت باید پنداشت.

ساخت یک دولت سرا سری: کریوس در کتاب تدوین شده خود به ساختن یک

دولت « ملی افغان» در داخل و بیرون از مرزهای موجوده افغانستان به بررسی می پردازد و خاطر نشان میسازد که دولت سازی باکاش و شتعات ملات بین یک مهاجر افغان در خارج از کشور قابل ملاحظه و حاکمان از پادشاهان در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم آغاز میشود که این کاوشها تا دوره های محوری سالهای (۱۹۳۰) و (۱۹۴۰) طول میکشد که افغانستان بتواند عمیقاً در شبکه های مالی جهانی تعبیه و جا سازی شود - با آغاز جنگ سرد، افغانستان مملو از مشاوران و کارشناسان ابر قدرت ها گردید که هر یک از این کارشناسان با اشتیاق تمام در پی جلب و جذب نخبگان افغان به سمت عصر صنعتی الگوی خود (هریک از ابر قدرت ها) شدند که طی این جدال و مسابقه افغانستان به کشور تا مین کننده تقاضای جهانی از خشخاش و چرس مبدل شد. بعداً کریوس توجه اش را طی سال (1978) به یک حزب سوسیالیست افغانستان معطوف مینماید حزبی که مصروف فعالیت های زیرزمینی بود و طی یک خیزش و قیام قدرت دولتی را تصرف مینماید و بعداً افغانستان به میدان جنگ نیابتی بین مسکو و واشنگتن تبدیل میشود و جنگ بین مسلمانان و کمونیست ها شوری در میگیرد که سرانجام شرایطی به بار می آید که سازمان القاعده و طالبان و دیگر گروه های انقلابی پا بعرضه ای وجود میگذارند.

ایالات متحده امریکا حمایت خود را از مجاهدین و دیگر گروه های اسلامی افراطگرا در برابر دولت چپ گرای افغانستان تحت حمایت دولت اتحاد جماهیر شوروی در سال (1980) اعلام مینماید که بعداً عواقب سرنوشت ساز برای افغانستان و جهان را ممکن در سالهای آینده در بر خواهد داشت - این اشاره از کریوس است که نظر به مشاهدات

اش همچو توضیحات را پیشکش مینماید .

دیدگاهی انتقادی : افغانستان مدرن یا افغانستان کنونی عصری شده نتیجه سیاست شرمنده و انتقادی و سبکسرانه ای نظامی ایالات متحده امریکا میباشد که **کریوس** به تصریح آن میپردازد . او توضیح میدهد که امریکاهای مسولیت قابل ملاحظه ای دارند از اینکه این دولت کاملاً مفسد و اقتدارگرا و میان تهی را بوجود آوردند که از نظر بسیاری از افغانها یک دولت نامشروع و غیر قابل قبول پنداشته میشود . او یعنی آقای کریوس می افزاید که اداره بوش فرمان میدهد که افغانستان یک کشور فراترا و مبرا از قوانین بین المللی بوده و واشنگتن محضاً چنین تصویب مینماید که چه بسا از مقامات در حال حاضر به چنین نتیجه رسیده اند که این کشور و یا این مکان و محل رام نشده و غیر اهلی باقی مانده است و زبان یگانه وسیله ارتباط بین مردمان این سرزمین میباشد .

مورد قابل یاددہانی دیگر اینکه تکیه بر شبہه نظامیان افغانستان ، حملات شبانہ بالای خانہ های مردم ترور و حبس بیدون اتهام دستاورد و نتایج منطقی عملکرد این دولت مفسد شمرده میشود که شامل اجندای کاری این دولت میباشد اودر این زمینہ می افزاید : دولت جدید و یا دولت کنونی عصری افغانستان آنچه را که از امریکایی ها و یا دولت ایالات متحده امریکا به ارث گرفت شکنجه و مصونیت از مجازات میباشد و کریوس گفت : علاوه بر این ناملایمت ها مورد دیگر تکاندہنده ناشی از عمل زشت و نابخشودنی ایالات متحده امریکا در افغانستان پرداخت خسیسا نہ ای مبلغ (2500) دالر به شکل پول خون بها در بدل کشته شدن فرد ملکی که توسط سربازان امریکا در افغانستان صورت میگردد از طرف مقامات امریکا تعیین شده است و از یک واقعه مستند چنین یاد آوری میشود که برای یک خانوادہ افغان که یک عضو خانوادہ خود را با تیر اندازی سرباز امریکایی از دست داده بودند برای آن خانوادہ صرف مبلغ (200) دالر پرداخته شده است .

کرونولوژی و یا تواریخ افغانستان مدرن تا سال (2014) نشان میدهد که واشنگتن در بن بست با طالبان چگونه همه جاہ طلبی های قبلی خود را رها مینماید و یا از آن صرف نظر مینماید آقای **کریوس** می افزاید که ایالات متحده امریکا در طول دہہ نہ تنها فاقد ظرفیت برای رفع پرابلمهای جامعہ افغانستان بود بلکه نقش مهمی در شکست و انہدام ظرفیت های قبلی آن کشور نیز بازی کرد .

برخورد کنونی امریکا در افغانستان حفظ میانجی و وسطی نیروهای عملیاتی بویژه اش محضاً بمنظور جلوگیری از موفقیت کامل طالبان و دیگر شورشیان میباشد و یا به عبارت ساده تر امریکا میخواهد که جلو موفقیت کامل طالبان را بگیرد و نہ آنکه آنها را به شکست کامل مواجه سازد پس در اینصورت بعید به نظر می آید که دولت افغانستان مدرن با این حرکت حلزونی خود بتواند طالبان و دیگر گروههای شورشی را به شکست

مواجهه سازد - پس میتوان گفت که این فرمول ایالات متحده امریکا در افغانستان بمفهوم ادامه جنگ است یعنی که امریکا نمیخواهد در افغانستان جنگ پایان یابد. **کریوس** خواستار برخورد های جدید به ارتباط موضوعات افغانستان است و آن اینکه چگونه باید با موضوعات گذشته نگریت و به چه موضوعات بخاطر حل پر ابرم موجود دست بکار شد .

اویعنی آقای **کریوس** گفت یکی از راه های که از مدت های طولانی باقی مانده و توسط ایالات متحده امریکا نادیده گرفته شده است - تعهد و پابندی پایدار به حل و فصل سیاسی به جنگ داخلی افغانستان و درگیری های منطقی می باشد - گرچه این خود یک پیشنهاد خالی از مشکلات و چالشها نمی باشد اما غیر ممکن هم نیست .

----- **با تقدیم سلام**

۲۸-۴-۲۰۱۶